

I. PODATKI O ROKOPISU

(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)

Naslov rokopisa: **Protagonistas A2**, libro del alumno

Vrsta rokopisa: učbenik

(učbenik, učbenik z elementi delovnega zvezka, samostojni delovni zvezek, delovni zvezek, zbirka nalog, zbirka vaj, atlas)

Avtor/ Avtorji: Charo Cuadrado, Pilar Melero, Enrique Sacristán

Založba: SM

Učno gradivo bo namenjeno naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om:

osnovnošolsko izobraževanje

osemletno

devetletno

vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

osnovno glasbeno izobraževanje

gimnazijsko izobraževanje

✓ **splošno** strokovno

nižje poklicno izobraževanje

srednje poklicno izobraževanje/ dualni sistem

srednje poklicno izobraževanje/ šolski sistem

srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje

poklicno-tehniško izobraževanje

drugo:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Španščina

Razred: /

Letnik: 2.

Število ur:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:

Število ur:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:

Število ur:

II. VRSTA RECENZIJE

(Založnik označi vrsto ocene.)

Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje

✓ **Ocena metodično didaktične ustreznosti**

Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.

Datum oddaje rokopisa:
19. 2. 2010

Podpis odgovorne osebe založnika: Andreja Trenc, svetovalka za španski jezik

žig

III. PODATKI O RECENZENTU

Ime in priimek: **mag. Marjan Šifrar Kalan**

Izobrazba: magistrica znanosti s področja didaktike španščine

Naziv:

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov: lektor, visokošolski učitelj

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv:

- Predmetni izpitni katalog za splošno maturo, španščina, Državni izpitni center (vse izdaje);
- Izpitni kompleti za španščino (od uvedbe mature naprej);
- gradiva za učitelje na seminarjih stalnega strokovnega spopolnjevanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na Filozofski fakulteti in Zavodu RS za Šolstvo (od 2001 naprej);
- soavtorstvo učbenika *El verbo en español, Ejercicios prácticos* (Filozofska fakulteta, 2008);
- uredništvo in soavtorstvo učbenika *Španščina, Besedila, naloge in razlage za gimnazijce in srednješolce* (Rokus Klett, 2009)

Recenzija gradiv, sekundarno avtorstvo:

- recenzije: Intercambio 1 in 2, Gente joven 1 in 2, Nuevo ven 1, Gente 2, En acción 1 in 2, Club Prisma A1, Chicos chicas 2, prenovljeni učni načrt za gimnazijo – španščina, Joven.es 1, Joven.es 2, Joven.es 3;
- soavtorstvo slovenske izdaje učbeniškega kompleta Gente 1.

Druge aktivnosti:

- predsednica državne predmetne komisije za splošno maturo – španščina;
- članica ASELE (Mednarodno združenje učiteljev španščine) in njena predstavnica v Sloveniji;
- članica v Komisiji za posodabljanje in uvajanje učnih načrtov za predmet španščina pri Zavodu RS za šolstvo;
- zunanja ocenjevalka na maturi za španščino;
- izvedenka za obravnavo ugovorov na oceno pri predmetu splošne mature – španščina.

IV. PISNA OCENA

(Recenzent označi, vidik opravljene ocene.)

- Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje
- Ocena metodično didaktične ustreznosti
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Pristop

Učbeniški komplet *Protagonistas 2* španske založbe Ediciones SM iz leta 2009 je primeren za nadaljevanje učenja španščine na ravni A2 glede na Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO). Odlikuje ga humanistični pristop, ki je sodobna nadgradnja komunikacijskega pristopa. V tem učbeniku se humanistični pristop kaže v dialogu med učenci španščine in dvanajstimi protagonisti – resničnimi osebami iz španskega in hispanoameriškega sveta, preko katerih učenci spoznavajo jezik in kulturo, ki prikazuje resnično sodobno družbo (mladi, stari, priseljenci, posvojenci itd.). Ker pri izboru protagonistov ne gre za medijsko znane osebnosti, ampak tudi za solidarnega »malega človeka«, se učbenik tako izogiba poučevanju stereotipov in napačnih vrednot. Pristop vključuje tudi prvine na nalogah osredinjenega pristopa (*enfoque por tareas*), ki si kot cilj postavi proces oz. rešitev neke naloge, ki posnema resnično življenjsko nalogo. Kljub avtentičnemu pristopu (predstaviti to, kar se vidi in sliši v španščini in podobno skušati sproducirati) pa se avtentična gradiva dopolnjujejo z didaktiziranimi oz. prirejenimi gradivi. Učbenik upošteva znanja, vsebine, jezikovne zmožnosti in kompetence glede na SEJO in španski učni program Instituta Cervantes (Plan curricular del Instituto Cervantes).

Zgradba

Učbenik se začne z uvodno enoto, ki učencu preko aktivnosti predstavi učbenik in njegove protagoniste. Sledi 12 preglednih enot, ki imajo enako strukturo in omogočajo enoten ritem učenja. Iz osnovnega kazala je razvidno, kaj je tema enote in kdo je protagonist v skladu s temo, katere komunikacijske funkcije bo učenec usvojil, katere slovnične, leksikalne in fonetične vsebine bo vadil, ter katere vidike španske in hispanoameriške kulture bo spoznal. Vsako enoto sestavlja 8 strani; prve štiri so namenjeni jezikovnemu vnosu (besedišče, slovnica, komunikacijske funkcije), na peti in šesti strani so s pomočjo protagonista predstavljeni sociolingvistični in kulturni vidiki teme, na sedmi strani so podane krajše ustvarjalne naloga odprtega tipa (*tarea final*) in kratek samoevalvacijski vprašalnik, na osmi strani pa slovnični pregled za tisto enoto. K preglednosti pripomorejo še povzete glavne vsebine v okvirčkih oziroma shemah, ki se nahajajo na robovih strani.

Na koncu vsakih štirih enot najdemo štiri strani utrjevanja (*Muy práctico*) v obliki testa vseh jezikovnih zmožnosti in predstavitev ter urjenje učnih strategij in kompetenc. Medtem ko je bil v *Protagonistas 1* večji poudarek na strategijah za besedišče in bralno razumevanje, je v *Protagonistas 2* poudarek na strategijah produktivnih zmožnosti – ustnega in pisnega izražanja. Pohvalne so naloge za ustno in pisno izražanje (*tareas*), ki skušajo posnemati resnične življenjske situacije. Na koncu vseh 12 enot nahajajo vaje za utrjevanje, ki so namenjene individualnemu delu, zato jim sledijo njihove rešitve. Na

koncu učbenika se nahajajo zapisi zvočnih posnetkov, razlaga slovničnih vsebin za raven A2, tabele spregatev tistih glagolskih časov, ki jih poznajo, slovarček po enotah in po abecednem redu s prevodi v francoščino, angleščino, poljščino in portugalsščino. V vsakem učbeniku seveda najdemo pripadajočo zgoščenko za slušno razumevanje. Na zgoščenkah za učbenik in delovni zvezek so dobro zastopani različni dialekti kastiljske in hispanoameriške španščine. Učenci ne bi smeli imeti težav z razumevanjem, saj je jezikovna raven in hitrost govora prilagojena. Učence bi vseeno veljalo opozoriti, da je avtentičen govor veliko hitrejši, z več mašili, hrupa itd., skratka, težji za razumevanje. Razvijanje vseh jezikovnih zmožnosti je zelo uravnoteženo. Humanističnemu pristopu ustreza veliko nalog za pogovor v dvojicah ali skupinah, kjer o temi enote govorijo iz svojega osebnega vidika. Učbenik spodbuja učenca k samostojnosti, saj vključuje vaje za predstavitev in urjenje učnih strategij ter za samoevalvacijo. Tako v *Protagonistas 1* kot v *Protagonistas 2* z vidika razvijanja inteligentnosti, opažam le pomanjkanje aktivnosti za telesno-kinestetično nadarjene ter za učence z glasbeno in naravno inteligentnostjo. Za tovrstne učence bi učitelj moral prilagoditi oz. dodati nekaj aktivnosti. Druge vrste inteligentnosti so primerno zastopane.

Slovnica

Vloga slovnice je v skladu s komunikacijskim pristopom podrejena sporazumevanju. Raba jezika izhaja iz zadostnega jezikovnega vnosa, in ne iz pravil, tako da induktivni pristop zahteva od učenca večjo kognitivno sposobnost. Večina vaj je pomenskih, pri čemer mora učenec razumeti vsebino za pravilno reševanje oziroma sporazumevanje. Nekaj mehanskih reproduktivnih vaj se nahaja v dodatku za utrjevanje na koncu učbenika. Okvirčki s pomembnimi slovničnimi vsebinami so v učbeniku razvrščeni premišljeno, delujejo sistematično in v skladu z ravno A2.

V prvih štirih enotah se ponovi in utrjuje glagolske časi iz učbenika A1 (sedanjik, *pretérito indefinido*, *pretérito perfecto*) ter doda nekatere nepravilne glagole. Nove vsebine se usvajajo po »spiralnem modelu«. Učencu se predstavi le delček neke slovnične teme, potem ko se ta raba utrdi, se doda novi delček, nato se to skupaj utrdi in zopet doda nov del teme. Na primer v enoti 3 se predstavi velelnik pravih glagolov za 2. osebo ednine, ta raba se utrjuje, nato se v 6. enoti doda velelnik za vikanje, v 7. lekciji se velelniku doda njegova raba z zaimkom, v 9. lekciji pa velelnik nepravilnih glagolov.

Podobno se skozi ves učbenik nadgrajujejo pretekli časi. Menim, da so za slovenskega učenca, ki v svojem maternem jeziku pozna le en preteklik, pretekli časi dovolj nazorno predstavljeni in da se jim posveča dovolj pozornosti, tako obliki kot rabi. Prihodnji čas se enako kot v A1 obravnava šele v zadnji enoti. Sestavljenemu prihodnjiku se v 12. enoti doda enostavni prihodnjik (*futuro simple*).

Na ravni A2 bo učenec že manj pogrešal razlago slovnice in navodil v slovenščini. Pri vseh navodilih se uporablja vikalna oblika, kar bo za uporabo učbenika pri srednješolcih moteče. Domnevamo, da so ciljna skupina tega učbenika odrasli, čeprav tematsko in tipološko povsem ustreza tudi najstnikom.

Besedišče

Izbor besedišča ustreza ravni A2. V *Protagonistas 2* zasledimo manj eksplicitnega poučevanja besedišča kot v *Protagonistas 1*. Besedišče je vedno predstavljeno v kontekstu. Prednost daje uporabnim povedim za sporazumevanje in stalnim besednim zvezam pred kopičenjem besed na določeno temo. Za utrjevanje besedišča so izredno pomembne vaje na koncu učbenika. Zgradba učbenika omogoča večkratno srečanje z novimi besedami in jezikovnimi strukturami in prenos iz receptivnega v aktivni besednjak.

Teme

Teme so zelo sodobne, zanimive in smiselne. Omogočajo tudi veliko medpredmetnih povezav. Pisna in govorjena besedila so vsebinsko izbrana glede na štiri glavna področja v skladu z učnim načrtom in dokumentom SEJO: zasebno, javno, profesionalno in izobraževalno. Teme so glede na enote sledeče:

1-služba in interesi, 2-delo in dnevne aktivnosti, alternative v življenju, 3-ročne spretnosti in mali nasveti, arhitektura, 4-emigracija, sobivanje različnih kultur, 5-tretje življenjsko obdobje, sobivanje generacij, 6-soseska in njeni prebivalci (zgodbe z ulice), tiskani mediji, 7-vreme, letni časi, zdravje, 8-svetovna zgodovina in spomini, 9-potovanja in turizem, 10-*curriculum vitae*, nepremičnine, 11-osebni odnosi, opis osebe, 12-solidarnost, ONG-nevladne organizacije.

Ker v učbenik avtorji verjetno niso mogli vključiti vseh tem, ki bi jih želeli, so zaradi prioritete do sodobnejših tem, kot so solidarnost ali sobivanje generacij, malo slabše pokrite sledeče teme: deli telesa, šport, narava, ki bi sodili na raven A2. Učbenik prav tako ne vsebuje umetnostnih besedil.

Tudi *Protagonistas 2* je enako kot *Protagonistas 1* enostaven in jasen za uporabo. Strani niso prenatrane z informacijami in slikovnim gradivom. Grafično oblikovanje je dovolj nevtravno in ni samo sebi namen, temveč je podrejeno vsebinam učbenika. Pohvale vredni so gladki prehodi od ene naloge oz. dejavnosti k drugi in postopno nadgrajevanje znanja. Pomembno je, da vse naloge izhajajo iz resničnih komunikacijskih situacij, ki motivirajo učenca k rabi jezika in ga vključijo v naloge kot aktiven subjekt (s svojimi željami, mnenji, razmišljanji itd.). Tipologija in dinamika nalog je dovolj raznovrstna.

Učbenik povsem ustreza Učnemu načrtu, Skupnemu evropskemu okviru za poučevanje jezikov in sodobnim spoznanjem stroke. Ustreza ciljni skupini srednješolcev, tako z vidika metodološkega pristopa, vsebine, možnih medpredmetnih povezav, uravnoveženega razvijanja vseh jezikovnih zmožnosti in spodbujanja dejavnega in samostojnega učenja, zato ga predlagam v potrditev.

VI. POVZETEK OCENE

Pregledano učno gradivo v celoti: **ustreza** delno ustreza ne ustreza

Glede na recenzijo mi je potrebno učno gradivo predložiti v ponovni pregled: da **ne**

VII. DODATNE OPOMBE

Podpis recenzenta:

Datum: 16.2.2010

